

15/ Min. ngl.

9.

BELÜGYMINISZTERIUM

Szigorúan titkos!

Különösen fontos!

Szám: 10-27/9/1982.

12/1990 BM w
HATÁLYON KÍVÜL HELYEZVE
013

..... számú példány

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszter-helyettesének
9/1982. számú
INTÉZKEDÉSE**

Budapest, 1982. április hó 8-án

2003. évi III. tv. alapján:

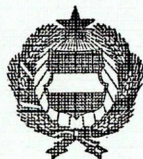
T R Ö L V E I
A minősítést megszüntette:
Herczeg Miklós
Beosztása: min. ny. alezr.

2004. 10. 11.

Törítés hitelesül:

4

Dr. Hellebrandt László
P. H.

SZIGORÚAN TITKOS!

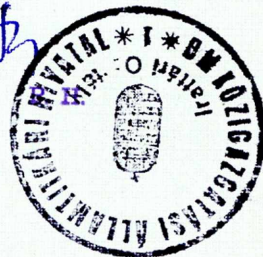
Erv. idő: 2020. dec 31

Minősítette: Dr. Tündik Sándor
Beosztása: NBH Jogi Főv. vez. h.

1999 06. 16.

Minősítés hitelesül:

4

Szám: 10-27/9/1982.

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszter-helyettesének
9/1982. számú
INTÉZKEDÉSE**

SZIGORÚAN TITKOS!

Érv. idő: 2020. dec 31
Minősítette: Dr. Tündik Sándor
Beosztása: NBH Jogi Főv. vez. h.

Budapest, 1982. április hó 8-án

1999 06 10

Minősítés hiteles

Lássa (név, rendfokozat): Engedélyező aláírása: Betekintő aláírása: Év, hó, nap:

MINŐSÍTÉSI JAVASLAT

A minősítés alapját képező titokkörü pont a következő:
Államtitok esetén az Államtitokkörü Jegyzék 110 pontja.
Szolgálati titok esetén a (szerv)
szolgálati titokkörü jegyzékének pontja.
Érvényességi idő: 2020 év dec 31. nap.

Indoklás: Megkezdése napján a belügy-
miniszter az NBH elnök 14. beke-
szedésének 1. pontjában

Aláírás: Dr. Tündik Sándor elnök

TÖRÖLVE!
A minősítést megszüntette:
Név: Herczeg Miklós
Beosztása: NBH ny. alez.
Rendelkezés száma: 2004-10-11
Rendelés dátuma: 332/FF/2004
Törlés hiteles: P.H. aláírás

Jelen intézkedésről másolatot vagy kivonatot készíteni tilos!

2. BT Minőségértékelés 2020. dec. 31-ig

BELÜGYMINISZTERIUM

**Szigorúan titkos!
Különösen fontos!**

Szám: 10-27/9/1982.

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszter-helyettesének**

9/1982. számú

INTÉZKEDÉSE

TÖRÖLVE!	
Név:	Herzeg Miklós
Beosztása:	UBH ny. alez.
Dátuma:	2004-10-11
Rendelkezés száma:	B3-2777/2004
Törzés hitelesítő:	aláírás
P. H.	

a tartós külföldi kiküldetést teljesítő magyar állampolgárok,
valamint a külföldön levő államtitkaink és szolgálati titkaink
védelméről szóló 17/1981. BM számú utasítás
állambiztonsági feladatainak végrehajtásáról

Budapest, 1982. április hó 8-án

A Magyar Népköztársaság politikai, gazdasági, kulturális és tudományos területeken kialakult és dinamikusan fejlődő nemzetközi kapcsolataiból adódóan folyamatosan növekszik azoknak a magyar állampolgároknak a száma, akik feladataikat tartós külföldi kiküldetés keretei között teljesítik. A nemzetközi kapcsolataink szélesedésének következtében egyre nagyobb a külföldön tárolt és felhasznált államtitkokat és szolgálati titkokat (a továbbiakban: titkok) tartalmazó okmányok, egyéb adathordozók mennyisége, illetve az ilyen minősítésű adatokat ismerő, vagy birtokló személyek száma is. Mivel az ellenséges szerek törekvései a fontos és jelentős beosztású személyek megnyerésére és titkaink megszerzésére irányulnak, ezért ezek védelméhez fontos állami, társadalmi és állambiztonsági érdekeink fűződnek.

A Belügyminisztérium állambiztonsági szervei más állami szervekkel együttműködve ezideig több olyan intézkedést tettek,

amelyek elősegítették e fontos állami, társadalmi érdek érvényesítését, a biztonságot veszélyeztető körülmények kiküszöbölését. Az ellenséges speciális szolgálatok — elsősorban a fejlett tőkés és a harmadik világ országaiban tapasztalt — aktivitásának és agresszivitásának növekedésével szemben szükségessé vált az e területen folyó állambiztonsági tevékenység hatékonyságának, szervezettségének, koordinációjának fejlesztése, összállambiztonsági jellegének erősítése és az egyes szervek konkrét feladatainak meghatározása.

A fentiekre tekintettel a 17/1981. BM számú utasítás (a továbbiakban: utasítás) állambiztonsági szervekre vonatkozó feladatainak végrehajtása érdekében kiadom az alábbi

intézkedést:

1. Tartós külföldi kiküldetést teljesítőknek (a továbbiakban: kiküldött) kell tekinteni a 6 hónapnál hosszabb időre feladatvégzésre kiküldött magyar állampolgárokat és a velük külföldön tartózkodó 16 éven felüli hozzátartozóikat. Kolóniákban élőknek (a továbbiakban: kolóniák) kell tekinteni a fogadó országban tartózkodó kiküldöttek összességét.

2. A kiküldöttek, kolóniák és a külföldön őrzött titkok állambiztonsági védelme — megkülönböztetett figyelemmel a fontos titkok birtokában levő, vagy jelentős beosztást betöltő személyekre (a továbbiakban: titokhordozók) — a BM III. Főcsoportfőnökség központi és a rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szerveinek együttes feladata. Hatáskörük és illetékességi területük szerint kötelesek:

- a) a kiküldő állami, gazdasági és egyéb szervekkel, intézményekkel olyan együttműködést, kapcsolatot kialakítani és fenntartani, ami elősegíti a titokhordozók védelmét, illetve az utasítás 3. pontjában részükre meghatározott feladatok teljesítését, a biztonságot veszélyeztető személyek kiküldetésének megakadályozását, indokolt esetben biztonsági okok miatt kiküldetésük megszüntetését;
- b) a kiküldetésre tervezett személyek operatív ellenőrzését elvégezni, s annak eredménye alapján — a kiküldetés céljához fűződő érdek szem előtt tartásával — a kiküldő szerv döntését elősegíteni;

- c) a kiküldöttek biztonsági felkészítését segíteni, közöttük hálózati beszervezéseket végrehajtani, társadalmi, hivatalos és alkalmi operatív kapcsolatokat létesíteni és őket, továbbá a kiküldött „SZT” állományúakat a határon túli védelemért felelős csoportfőnökségnek a kiküldetésük idejére — az operatív érdekek egyeztetésével — foglalkoztatásra átadni;
- d) a kiküldöttek kolóniák és titkok biztonságos védelmét veszélyeztető, tudomásukra jutott minden információról soron kívül tájékoztatni az illetékes csoportfőnökséget;
- e) gondoskodni a kiküldöttek beszámoltatása során keletkezett operatív értékű információk szervezett összegyűjtéséről, feldolgozásáról és a szükséges intézkedések kezdeményezéséről.

3. A BM III. Főcsoportfőnökség szerveinek a kiküldöttekkel, a kolóniákkal és a titkok védelmével kapcsolatos hatáskörét az alábbiak szerint határozom meg:

- a) a BM III/I. Csoportfőnökség hatáskörébe tartozik — amennyiben ettől eltérő rendelkezés nincs — a kapitalista külföldön és a harmadik világhoz tartozó országokban levő kiküldöttek, a 0017/1968. BM számú parancs alapján a kolóniák, titkok operatív-technikai és biztonsági védelmének tervezése, szervezése, végrehajtása, koordinálása és ellenőrzése;
- b) a BM III/II. Csoportfőnökség hatáskörébe tartozik az ettől eltérő rendelkezések kivételével a szocialista országokban levő kiküldöttek, kolóniák és titkok operatív biztonsági védelme, a fegyveres erőket kivéve a tartós külföldi kiküldetésre kerülő magyar állampolgárok kiválasztásával, véleményezésével, felkészítésével és beszámoltatásával kapcsolatos országon belüli tevékenység koordinálása, szakirányítása; a külföldön levő titkaink védelmét szolgáló országon belüli intézkedések szakfelügyelete; az utasítás 5/c pontjában a Belügyminisztérium feladatául meghatározott ellenőrzés végzése és annak tapasztalatai alapján intézkedések kezdeményezése;
- c) a BM III/III. Csoportfőnökség hatáskörébe tartozik az illetékességi területéről kiküldöttekkel kapcsolatos, a

2. pontban meghatározott feladatok teljesítése, együttműködve a BM III/II. Csoportfőnökséggel és a határon túli felderítésben érdekelt szervekkel;

d) a BM III/IV. Csoportfőnökség hatáskörébe tartozik — az MNVK/2. Csoportfőnökséggel való szükségszerű együttműködésben — a 009/1981. HM számú utasításban foglalt lehetőségek széles körű kihasználásával a fegyveres erők állományából kiküldöttek biztonságvédelmi szakirányítása, szakfelügyelete és ellenőrzése.

4. A rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szervei a 3. pontban megkülönböztetett hatáskörökhöz igazodva teljesítsék a kiküldöttekkel, a kolóniákkal és a titkok védelmével kapcsolatos feladataikat.

5. A BM III/II. Csoportfőnökség az illetékes szervekkel együttműködve:

a) ellenőrizze a kiküldöttek kiválasztásával, a kiküldetés engedélyezésével kapcsolatos előírások betartását, közülük különösen azt, hogy:

— a tartós külföldi kiküldetést elrendelő (engedélyező) szerv eleget tett-e az utasítás 3/a, 6/c és 6/d alpontjaiban előírt követelményeknek;

— eleget tettek-e az utasítás 15/b és 15/d, illetve a 16/c és 16/i alpontjaiban foglaltaknak;

b) országosan koordinálja és az illetékes BM szervek bevonásával biztosítsa, elsősorban a titokhordozókra összpontosítva, a fontos és bizalmas munkakörök betöltésével kapcsolatos 3120/1971. Korm. számú határozatban, valamint a külföldre utazásról és az útlevelekről szóló 26/1978. BM számú utasítás 39/b alpontjában foglalt előírások összehangolt érvényesítését, az ebből adódó lehetőségek kihasználását;

c) folyamatosan nyújtson segítséget az érintett operatív szervekkel együttműködve az állami szerveknek és intézményeknek a kiküldöttek biztonsági felkészítéséhez és beszámoltatásuk megszervezéséhez. Ennek érdekében:

— tartsa nyilván az utasítás 11. és 12. pontjában foglalt feladatok végzésével megbízott szervezeti egy-

ségeket, létesítsen és folyamatosan tartson velük hivatalos kapcsolatot;

- az állambiztonsági érdekek érvényesítése céljából létesítsen operatív pozíciókat, indokolt esetben szervezzen rezidenturát („SZT” tisztek, hálózat) azoknál a szervezetknél, amelyek rendszeresen, vagy nagyobb létszámra nézve rendelkeznek el kiküldetést, illetve amelyek titokhordozó személyeket is kiküldenek;
- d) az utasítás 18. pontja előírásaira tekintettel — a biztonságért felelős, vagy abban érdekelt szervezetekkel együttműködve — készítse el, folyamatosan korszerűsítse és bocsássa a kiküldő szervek rendelkezésére a kiküldöttek differenciált felkészítéséhez szükséges szakanyagokat. A felkészítés hatékonyságának növelése érdekében fokozza az állambiztonsági propagandamunkát;
- e) folyamatosan ellenőrizze a kiküldő szervek felkészítő munkájának színvonalát és szakszerűségét. Amennyiben jelentős operatív érdek (operatív pozíció létesítése, konkrét ellenséges érdeklődés, tevékenység, a kiküldött titokhordozó személy védelmének fontossága) indokolta teszi, a saját vagy az illetékes operatív szervek által is végeztessen — illetékesség hiányában kezdeményezzen — védelmi jellegű eligazítást, felkészítést, beszámoltatást;
- f) segítse a kiküldő szerveket olyan szabályok, intézkedések kidolgozásában, amelyek növelik a titkok külföldre vitele, felhasználása, őrzése biztonságát. Operatív eszközök és módszerek alkalmazásával, a TŰK ellenőrzésre vonatkozó előírások keretei között nyílt intézkedésekkel, ellenőrizze a szabályok, intézkedések országon belüli betartásának helyzetét.

6. A szocialista országokban levő kiküldöttek, kolóniák és titkaink védelme hatékonyságának növelése céljából — a 0032/1963. BM számú parancs alapulvételével — a BM III/II. Csoportfőnökség a baráti, illetve — ahol az lehetséges — a fogadó ország állambiztonsági szervével együttműködve:

- a) gondoskodjon arról, hogy a Külügyminisztérium (a továbbiakban: KÜM) útján a tartós kiküldöttekről folyamatos ismeretekkel rendelkezzen;

- b) kísérje figyelemmel a szocialista országokba kiküldöttek, elsősorban a titokhordozók helyzetének, kapcsolatainak alakulását, előzze meg ellenséges célú felhasználásukat, veszélyhelyzet esetén kezdeményezze a kiküldöttek kivonását, a kedvező körülményeket viszont használja fel az ellenséges speciális szolgálatokkal szembeni támadó jellegű intézkedések végrehajtására;
- c) titkos operatív és nyílt intézkedésekkel, az előírások betartásának rendszeres ellenőrzésével gondoskodik arról, hogy az ezekben az országokban levő fontos titkaink védelme biztosítva legyen. Ennek érdekében az illetékes állami és belügyi szervek felé indokolt esetben kezdeményezzen intézkedéseket.

7. A BM III/I. Csoportfőnökség a kapitalista külföldön és a harmadik világhoz tartozó országokban a kiküldöttek, kolóniák és titkaink hatékony operatív védelme, az ellenséges tevékenység és behatolás megelőzése érdekében:

- a) kiküldetésük időtartamára az elhárító csoportfőnökségektől és a rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szerveitől az „SZT” állományúakat, a foglalkoztatásra felajánlott és arra alkalmas kapcsolatokat vegye át. Hatékonyan használja fel operatív erőit, eszközeit, a titokhordozók elleni, valamint a titkaink megszerzését célzó ellenséges tevékenység felderítésére, akadályozására és elhárítására. Törekedjen arra, hogy időben felfedje és kivédje az ellenséges titkosszolgálatok információszerző, a kiküldöttek tanulmányozására, megnyerésére irányuló kísérleteit. Az arra alkalmas körülményeket használja fel támadó intézkedések megtételére;
- b) tegyen intézkedéseket az ellenséges hírszerző és propagandaszervek ideológiai diverziós, fellazító tevékenységével szembeni védelemre;
- c) ellenőrizze az ellenséges tevékenységgel gyanúsítható, vagy ilyet korábban már elkövető, illetve az ellenséges speciális szolgálatok látókörébe került kiküldöttek magatartását. Célszerű intézkedések kezdeményezésével akadályozza meg felhasználásukat a Magyar Népköztársaság érdekeit sértő, vagy veszélyeztető cselekményekre;

- d) bűncselekmény gyanújára utaló esetekben — a központ engedélyével és az illetékes elhárító szervekkel egyeztetve, együttműködve — megfelelő hazai és külföldi ellenőrző intézkedések, operatív kombinációk alkalmazásával végezzen operatív feldolgozó munkát a gyanút megerősítő, vagy kizáró adatok megszerzése céljából;
- e) a BM III/II. Csoportfőnökséggel egyeztetve — az állambiztonsági érdekeink érvényesítését elősegítő — operatív játszmákat alakítson ki és folytasson az ellenséges speciális szolgálatok kiküldötteink felhasználására, titkaink megszerzésére irányuló terveinek és módszereinek megismerése céljából;
- f) a kiküldöttek politikai, erkölcsi, magatartásbeli gyengeségeire, a titokhordozók gyanús kapcsolataira vonatkozó ellenőrzött információkról, titoksértési, fegyelmi, hazarendelési, vagy hazatérés megtagadási ügyeikről adjon összefoglaló tájékoztatást az illetékes elhárító csoportfőnökségnek;
- g) indokolt esetben — a konspirációs szabályok betartásával — tájékoztassa a külképviseltek vezetőit a fegyelmi jogkörükbe tartozó kiküldöttek fegyelem- és szabálysértő magatartására vonatkozó ellenőrzött információkról, ilymódon segítse elő a velük szembeni intézkedések megtételét;
- h) együttműködve a BM III/II. Csoportfőnökséggel, nyújtson segítséget:
- a KÜM és a Külkereskedelmi Minisztérium (a továbbiakban: KkM) illetékes osztályainak a kolóniák biztonságvédelme megszervezéséhez, a kiküldöttek biztonságvédelmi felkészítéséhez;
 - a KÜM és a KkM biztonsági osztálya, továbbá más érintett állami szervek speciális szakanyagellátásához folyamatos szakirányításához, ellenőrzéséhez;
- i) a rezidenturák, hírszerzőpontok vezetőin és más kihe-lyezett állambiztonsági tiszteken keresztül szervezze, végezze a kolóniák és titkok differenciált, hatékony operatív védelmét. Gondoskodjon arról, hogy e munka végzése során:

- külföldön szakszerű és rendszeres munkakapcsolat legyen a kolóniák védelméért felelős személyek és az érintett hazai szervek helyi képviselői között;
- a titokhordozó kiküldöttekkel a biztonsági tisztek, vagy a biztonsági felelősök rendszeres hivatalos, illetve hálózati kapcsolatot tartsanak;
- a titokhordozókat és titokhelyeket, valamint a titkok védelmét „SZT” tisztekkel és megfelelő számú, jó hírszerző lehetőséggel rendelkező hálózati személyek foglalkoztatásával biztosítsa. Az elhárító csoportfőnökségektől és a rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szerveitől a kiküldetés idejére átvett hálózati személyeken túl, amennyiben ez szükséges, a kiküldöttek közül is hajtson végre beszervezéseket.

8. A BM III/IV. Csoportfőnökség a 009/1981. HM számú utasítás figyelembevételével végezze a fegyveres erők tartós külszolgálatot teljesítő tagjai biztonságvédelmével kapcsolatos feladatait. Ennek során:

- a) az MNVK/2. Csoportfőnökség állományát kivéve, a HM és a BM HÖR illetékes szerveivel együttműködve, lássa el — az 5. pontban meghatározottakat értelemszerűen alkalmazva — a kiküldöttek kiválasztásával, biztonságvédelmi felkészítésével, beszámoltatásával kapcsolatos feladatok szakirányítását, felügyeletét és ellenőrzését;
- b) nagyobb létszámú csoportok külföldre vezénylése esetén, illetve a kiküldöttek feladatának jellegétől, vagy más körülménytől függően a biztonsági feladatok eredményes ellátása érdekében kezdeményezze katonai elhárító tisztek kiküldését;
- c) amennyiben a kiküldöttekkel külföldön katonai elhárító tiszt nem tartózkodik, a köztük létesített hálózati és hálózaton kívüli kapcsolatokat tovább foglalkoztatásra adja át a BM III/I., illetve a BM III/II. csoportfőnökségeknek;
- d) a kiküldöttek beszámoltatása során tudomására jutott, a külföldön őrzött titkok hatékony védelmét veszélyeztető jelenségről, az ellenséges speciális szolgálatok törekvéseiről, akcióiról megszerzett információkról soron kívül tájékoztassa az illetékes csoportfőnökséget.

9. Az intézkedéssel érintett szerveink parancsnokai, valamint a rendőr-főkapitányságok vezetői gondoskodjanak a munka folyamatos, eredményes végzéséről és végrehajtásának ellenőrzéséről.

10. Ez az intézkedés a kiadása napján lép hatályba. Az intézkedést és az utasítást az érintett állomány előtt a parancsnokok tegyék oktatás tárgyává.

KARASZ LAJOS s. k.

rendőr altábornagy,
miniszterhelyettes

Készült: 160 példányban.

Felterjesztve: miniszter elvtársnak,
 államtitkár elvtársnak.

Kapják: elosztó szerint.